

Boeiende nieuwe bewerking door Ramsey Nasr van 'Dood in Venetië'

Fraaie, ingehouden voorstelling

Sonja de Jong

Internationaal Theater Amsterdam en het Concertgebouworkest zetten een geheel nieuwe toneelbewerking van 'Dood in Venetië' op de planken.

Met het verhaal van Thomas Mann als raamwerk schreef acteur Ramsey Nasr een nieuwe tekst waarin hij de schrijver Mann en zijn personage Gustav von Aschenbach als twee gescheiden personages opvoert en met elkaar in gesprek laat gaan. Ook Katja, Manns vrouw, voert hij op. Het levert een fraaie, ingehouden voorstelling op waarin muziek en toneelspel gelijkwaardig aan elkaar zijn en elkaar aanvullen.

In Manns novelle 'Dood in Venetië' maken we kennis met Gustav von Aschenbach die in Venetië verblijft en daar geobsedeerd raakt door de jonge Tadzio. Ongemerkt observeert hij hem en raakt hoe langer hoe meer verteed door passie. Zelfs als er cholera uitbreekt in Venetië kan hij zich er niet toe zetten te vertrekken en uiteindelijk vindt hij daardoor de dood. Dit verhaal is ook de basis van Nasrs bewerking, maar hij zet naast de figuur Von Aschenbach ook de schrijver zelf en zijn vrouw neer. Het is de interactie tussen hen drieën die een dimensie toevoegt aan het verhaal.

We zien een weifelende Mann die niet weet hoe hij verder moet, die gevangen zit in een wereld met vrouw en kind, maar in zijn hart heel andere dromen koestert. Als in het Venetië van zijn herinneringen zijn alter ego Von Aschenbach verschijnt, gaat hij met hem in discussie, probeert zijn daden te beïnvloeden. Katja ondertussen leest Manns aantekeningen en ontdekt zo diens latente homoseksuele gevoelens voor een jongen van amper 10 jaar.

Gordijn

Jan Versweyveld ontwierp een toneelbeeld waarin het orkest achter een half doorschijnend gordijn zit. Op dit gordijn verschijnen zo nu en dan projecties van Venetië, van gondels en bruggen en op de voorgrond krullerige, gouden stoeltjes en tafels, de decadentie van het sjeike Hôtel des Bains. In een glazen bak op de achtergrond kabbelt het water als symbool van de essentie van Venetië. Het orkest speelt afwisselend werk van tijdgenoten van Mann zoals Strauss en Schönberg, maar ook van Bach en Monteverdi en – speciaal voor deze voorstelling gecomponeerd – van de hedendaagse

componist Nico Muhly.

De rol van Mann wordt mooi, ingehouden gekweld vertolkt door Steven Van Watermeulen, zijn alter ego Von Aschenbach krijgt al even

trefzeker gestalte in de persoon van Ramsey Nasr. Marieke Heebink is de ideale Katja die tegen wil en dank steeds meer van de aard van haar echtgenoot ontdekt. Achraf

Koutet is in een kleine, maar fijne rol de jonge Tadzio die - zich onbewust van de blikken van Von Aschenbach – balt en stoeit met vriendjes.

Toneel

'Dood in Venetië', door Internationaal Theater Amsterdam. Regie: Ivo van Hove. Bijgewoond op 4 april in Carré te Amsterdam. Hier nog te zien t/m 13 april. www.tga.nl

Steven Van Watermeulen en Marieke Heebink in 'Dood in Venetië'.

FOTO JAN VERSWEYVELD